

Motion till riksdagen 2023/24:486

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Vissa Latinamerikafrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skarpa sanktioner mot Kuba och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam Kubapolitik med USA och demokratiska länder i Latinamerika och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säga upp det politiska dialog- och samarbetsavtalet mellan EU och Kuba (PDCA) och tillkännager detta för regeringen.

Kuba

Skarpa sanktioner och gemensam Kubapolitik

Ända sedan den kubanska revolutionen 1959 har kubaner valt att riskera livet för att med båt ta sig över till USA, ibland bara genom att paddla hemmasnickrade flottar. Faktum är att var tionde kuban, har valt att lämna landet. Vittnesmål om det omfattande förtrycket i den kommunistiska diktaturen finns det således gott om, och angreppen mot dem som förespråkar demokrati har varit konstanta. Söndagen den 11 juli 2021 hände dock något historiskt när fler människor än någonsin tidigare valde att trotsa och kritisera landets kommunistregim genom massiva protester i städer runt om hela landet.

Enligt organisationen Political Defenders har antalet politiska fångar ökat markant och 2023 gick det att konstatera att det skett en tredubbling sedan 2018. Efter en granskning av hundratals fall, bland vilka merparten valdes ut slumpmässigt, står det klart att samvetsfångar och/eller politiska fångar torteras skoningslöst, varje dag. Det rör sig således inte bara om att hålla människor med obekväma åsikter inlåsta utan även att bryta ned dem och skrämja allmänheten till underkastelse. Därtill står det klart att de fångar som drabbas hårdast av denna tortyr är minderåriga, ungdomar, kvinnor och hbt-personer.

Det råder ingen tvekan om att yttrandefrihet saknas helt i Kuba, eller något som ens kan liknas vid fria val. Vidare finns det ingen organisationsfrihet, inga fria fackföreningar eller några fria medier vilket gör att minsta kritik mot sittande regim kan resultera i enorma problem. Det är därför inte särskilt konstigt att människor önskar fly det slutna landet som kommit att förvandlas till ett enda stort fängelse, med ytterst begränsade möjligheter till makt över sitt eget liv. Anledningen till att landet överhuvudtaget har haft några intäkter stavas utländskt stöd, tidigare främst från Sovjet och diktaturen i Venezuela, samt remitteringar från kubaner i exil och turism. Utöver det uppenbara behovet av att på olika sätt understödja den demokratiska oppositionen på Kuba måste Kubapolitiken skärpas, i huvudsak genom skarpa EU-sanktioner.

I samband med Utrikesutskottets behandling av verksamheten i EU (2022/23:UU10) stod det klart att man från riksdagens sida förstår allvaret med förtrycket mot oliktankande. Till följd av detta valde också utskottsmajoriteten att uttrycka sitt stöd för möjligheten att föra en gemensam Kubapolitik med USA samt verka för sanktioner mot landet. Sverigedemokraternas ställningstagande i denna fråga står fast. Sverige bör därmed inom EU-kretsen även verka för att skapa en gemensam Kubapolitik med USA och demokratiska länder i Latinamerika.

Uppsägning av EU-Kubaavtalet

År 2019 firade Europa 30 år sedan Berlinmurens fall samt Europarådets 70-åriga samarbete för att främja demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsutveckling. Det var också året då den kommunistiska revolutionen på Kuba fyllde 60 år, vilket lägligt nog kom i samband med att en riksdagsmajoritet trotsade människorättsförsvarares och exilkubaners vilja, genom att ratificera det omtalade EU-Kubaavtalet.

Nämnda avtal innebar i korthet att man legitimerade den djupt odemokratiska kubanska kommunistregimen samtidigt som man aktivt hållit den politiska oppositionen utanför samtalen. Det kan närmast betraktas som en mycket dålig start om syftet med detta avtal vore att förbättra situationen för kubaner i allmänhet och politisk mångfald eller demokrati i synnerhet. Likväl gick man vidare och riksdagsmajoriteten svek den kubanska oppositionen trots åtskilliga vädjanden och trots en utrikesdeklaration innehållande en påstådd demokrati-offensiv. Mot bakgrund av att avtalet helt saknade krav på förändring från Kubas sida var det inte konstigt att många förfärades över ställningstagandet som tagits, trots att regimens tryck på civilsamhället ökat.

Avtalet tillämpas fortfarande provisoriskt eftersom det inte har ratificerats av samtliga av EU:s medlemsstater. Statsrådet Johan Forsell har öppnat för en översyn av EU:s engagemangspolitik och det politiska dialog- och samarbetsavtalet mellan EU och Kuba (PDCA), vilket Sverigedemokraterna i likhet med utskottsmajoriteten under behandlingen av verksamheten i EU (2022/23:UU10) har välkomnat. Regeringen bör därmed följa Litauens exempel, som aldrig ratificerat avtalet, genom att säga upp det politiska dialog- och samarbetsavtalet mellan EU och Kuba (PDCA).

Markus Wiechel (SD)

Aron Emilsson (SD)

Yasmine Eriksson (SD)

Rasmus Giertz (SD)